

หลวงพ่อเพชร

วัดท่าหลวง จังหวัดพิจิตร

โทร. (๐๕๖) ๖๐๒๕๘๕

ประวัติหลวงพ่อเพชร

วัดท่าหลวง อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

— . . . —

หลวงพ่เพชร เป็นพระพุทธรูปทรงอานภาพ

ศักดิ์สิทธิ์ เป็นมิ่งขวัญคู่บ้านคู่เมืองพิจิตรมาช้านาน สถิตประดิษฐานเป็นพระประธานอยู่ใน พระอุโบสถวัดท่าหลวง พระอารามหลวง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร เป็นที่เคารพสักการะของประชาชนทั่วไป

พระพุทธรูปลักษณะ เป็นพระพุทธรูปที่มีพุทธลักษณะงดงามมาก หล่อด้วยโลหะสำริดปางมารวิชัย นั่งขัดสมาธิเพชร ชายสังฆาฏิสั้นเหนือพระอุระ ขนาดหน้าตัก กว้าง ๒ ศอก ๑ คืบ ๖ นิ้ว สูง ๓ ศอก ๓ นิ้ว ประทับนั่งบนฐานเป็นรูปบัวคว่ำบัวหงายรองรับ เป็นพุทธลักษณะสมัยเชียงแสนรุ่นแรก สร้างในระหว่าง พ.ศ. ๑๖๖๐ ถึง ๑๘๘๐ (นับเวลาการสร้างจนถึงปัจจุบันนี้ ประมาณ ๘๘๑ ปี)

ตามประวัติการสร้างหลวงพ่เพชร ไม่มีหลักฐานบ่งชัดแน่นอน เพียงแต่มีตำนานที่เล่าสืบต่อกันมา แต่ครั้งบรรพกาลว่า แม่ทัพจากกรุงศรีอยุธยายกทัพไปปราบขบถที่จอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ได้มาหยุดพักทัพที่เมืองพิจิตร เจ้าเมืองพิจิตรได้ปรารภว่า ถ้าปราบ

ขบถเสร็จเรียบร้อยแล้วช่วยหาพระพุทธรูปงาม ๆ มาฝากสัก ๑ องค์ แม่ทัพรับปากแล้วยกทัพไปปราบขบถที่จอมทอง เมื่อเสร็จสิ้นจากการปราบขบถแล้วก็ได้อัญเชิญหลวงพ่เพชรจากจอมทองมาด้วย โดยล่องแพมาตามลำน้ำแม่ปิง และได้อัญเชิญประดิษฐานฝากไว้ที่เมืองกำแพงเพชร แล้วแจ้งให้เจ้าเมืองพิจิตรทราบ

เมื่อพระพิจิตร (เจ้าเมืองพิจิตร) ได้ทราบ จึงพร้อมด้วยชาวเมืองพิจิตรเป็นจำนวนมาก ได้พากันไปที่เมืองกำแพงเพชร กระทำการสักการบูชา แล้วอัญเชิญหลวงพ่เพชรจากเมืองกำแพงเพชร แห่มาประดิษฐานไว้ ณ วัดนครชุม เมืองพิจิตรเก่า และถือเป็นพระพุทธรูปประจำเมืองพิจิตร ซึ่งมีประชาชนชาวเมืองพิจิตร และจังหวัดใกล้เคียงได้มานมัสการสักการบูชาตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

ด้วยอภินิหารของหลวงพ่เพชร ได้บันดาลความเป็นสุข และปกป้องคุ้มครองให้เมืองพิจิตรพ้นจากภัยสงครามทุกยุคทุกสมัยตลอดมา

พระเดชพระคุณท่าน เจ้าคุณพระทิฆทัตสึมนีวงศ์ (ไป นาควิจิตร) อดีตเจ้าอาวาสวัดท่าหลวงได้เขียนไว้ว่า การที่หลวงพ่เพชรได้มาสถิตอยู่ที่วัดท่าหลวง เมืองพิจิตร (ใหม่) ในปัจจุบันนี้ ก็เพราะว่าเมื่อราว พ.ศ. ๒๔๔๒ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระพุทธเจ้าหลวง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้สร้างวัดเบญจมบพิตร และมีพระ

ราชประสงค์จะอัญเชิญ พระพุทธรชินราชจากเมือง
พิษณุโลก ไปประดิษฐานเป็นพระประธานในพระ
อุโบสถวัดเบญจมบพิตร จึงมีพระกระแสรับสั่งให้สืบ
หาพระพุทธรูปที่มีพุทธลักษณะงดงาม กอรปด้วย
กฤษฎาภินิหาร ไปแทนพระพุทธรชินราชที่เมือง
พิษณุโลก

เจ้าพระยาศรีสุริยศักดิ์ ซึ่งเป็นสมุหเทศาภิ -
บาลมณฑลพิษณุโลก ทราบว่าหลวงพ่อเพชร ที่เมือง
พิจิตร มีพุทธลักษณะดังกล่าวข้างต้น ตรงตามพระ
ราชประสงค์ และมีชาวเมืองพิษณุโลกก็มาสักการบูชา
เป็นประจำ จึงควรแก่การอัญเชิญไปประดิษฐานแทน
จึงแจ้งให้พระยาเทพาธิบดี (อิม) เจ้าเมืองพิจิตรได้
ทราบ และให้จัดการอัญเชิญหลวงพ่อเพชรขึ้นไป
พิษณุโลก

เมื่อชาวเมืองพิจิตรรู้ข่าวก็เสียใจ เกิดความ
เสียดายในสิ่งที่ตนเคยเคารพบูชา จึงช่วยกันนำเอา
หลวงพ่อเพชรไปซ่อนตามป่า เคลื่อนย้ายที่เรื่อยๆ ไป
แต่ในที่สุดคณะกรรมการเมืองก็ติดตามจนพบ จึงได้
อัญเชิญหลวงพ่อเพชรขึ้นเกวียนจากเมืองพิจิตรเก่ามา
ลงเรือชะลามีปราชี่ที่แม่น้ำน่าน เมืองพิจิตรใหม่แล้ว
ลากจูงด้วยเรือพาย (เรือยาว) ขึ้นไปถึงเมืองพิษณุโลก
จอดเทียบท่าอยู่หน้าวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

เหตุการณ์ครั้งนั้น กล่าวกันว่า ได้ยังความ
เศร้าโศกเสียใจให้กับชาวเมืองพิจิตรเป็นอย่างยิ่ง

ในระยะเวลาเดียวกันนั่นเอง ท่านเจ้าคุณ
สมุหเทศาภิบาล ได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลต่อ

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวว่า การที่
อัญเชิญพระพุทธรชินราช จากเมืองพิษณุโลกมากรุง
เทพฯ นั้น ชาวเมืองพิษณุโลกมีความหวงแหนพระ
พุทธรชินราช และชาวเมืองพิจิตรก็มีความหวงแหน
หลวงพ่อพะชรเช่นกัน พวกกันโคกเศร้าเสียใจกันไปทั่ว
ทั้งเมือง พระองค์ทรงเห็นใจชาวเมืองพิษณุโลกและ
ชาวเมืองพิจิตร จึงโปรดเกล้าให้หล่อพระพุทธรชินราช
จำลองขึ้นประดิษฐานเป็นพระประธาน ในพระอุโบสถ
วัดเบญจมบพิตรแทน

จึงสั่งให้อัญเชิญ หลวงพ่อพะชรกลับเมือง
พิจิตรแต่หลวงพ่อพะชรมิได้กลับไปถึงเมืองพิจิตร(เก่า)
คือพักอยู่แค่เมืองพิจิตร (ใหม่) ปัจจุบันนี้เท่านั้น

เมื่อชาวเมืองพิจิตรได้ทราบ ต่างก็ดีใจพากัน
มานมัสการสักการบูชา และมีมหรสพสมโภชกันเป็น
การใหญ่ เมื่อเสร็จการสมโภชแล้ว ชาวเมืองพิจิตร
เก่า ก็เตรียมมารับหลวงพ่อพะชรกับคืนไป วัดนครชุม
ตามเดิม ตอนนี้มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นคือ ชาว
เมืองพิจิตรใหม่ ก็จะเอาหลวงพ่อพะชรไว้ที่วัดท่า -
หลวง เพราะเห็นว่าเมืองพิจิตรได้ย้ายมาอยู่ที่แห่งใหม่
นี้แล้วจึงไม่ยอมให้ชาวเมืองพิจิตรเก่านำหลวงพ่อพะชร
กลับไป จึงเกิดเรื่องราวใหญ่โต ถึงขั้นเตรียมอาวุธจะ
เข้าประหัตประหารกัน แต่เคราะห์ดีที่พระเดชพระคุณ
ท่านเจ้าคุณพระธรรมทัสสีมุนีวงศ์ (เอี่ยม) ซึ่งเป็นเจ้า
อาวาสวัดท่าหลวงและเจ้าคณะจังหวัดพิจิตรอยู่ในขณะ
นั้น ได้เข้าทำการห้ามปรามระงับเหตุร้ายนั้นลงได้
โดยได้จัดการหล่อหลวงพ่อพะชรจำลอง ไปประดิษฐาน

ที่วัดนครชุม เมืองพิจิตรเก่าแทน เหตุการณ์ก็กลับคืน
สู่ความสงบเป็นปกติสุขสืบมา และนับแต่นั้นมาหลวง
พ่อพะชรก็สถิตประดิษฐาน เป็นพระประธานอยู่
ณ พระอุโบสถวัดท่าหลวง อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัด
พิจิตรจนถึงปัจจุบันนี้

วัดท่าหลวง พระอารามหลวง

๑ มิ.ย. ๒๕๔๑

คำบูชาพระ

อิมิณา	ลักกาเรนะ	พุทธัง	ปูเชมิ
อิมิณา	ลักกาเรนะ	ธัมมัง	ปูเชมิ
อิมิณา	ลักกาเรนะ	สังฆัง	ปูเชมิ

คำกราบพระ

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ะกะชา พุทธัง
กะคะวันตัง อะภิวาเทมิ (กราบ ๑ ครั้ง)
สวากขาโต ะกะวะตา ธัมโม ธัมมัง
นะมัสสามิ (กราบ ๑ ครั้ง)
สุปะฏิปันโน ะกะวะโต สวะกะสังโฆ
สังฆัง นะมามิ (กราบ ๑ ครั้ง)

คำบูชาหลวงพ่อพะชร

กาเยนะ วาจาเย เจตะสา วา วะชิรัง นามะ
ปะฏิมัง อิทธิปาฏิหาริยะกะรัง พุทธะรูปัง อะหัง
วันทามิ สัพพะโส สะทา โสตถี ะวันตุ เม

คำบูชาหลวงพ่อเพชร

กาณะะ วาจาณะ เจตะถัสสะ วา วะชัง นามะ
 ปะภูมัง อิทธิปาฏิหาริยะกะรัง พุทธะรูปัง อะหัง
 วันทามิ สัพพะโส สะทา โสตถิ ภาวันตุ เมฯ

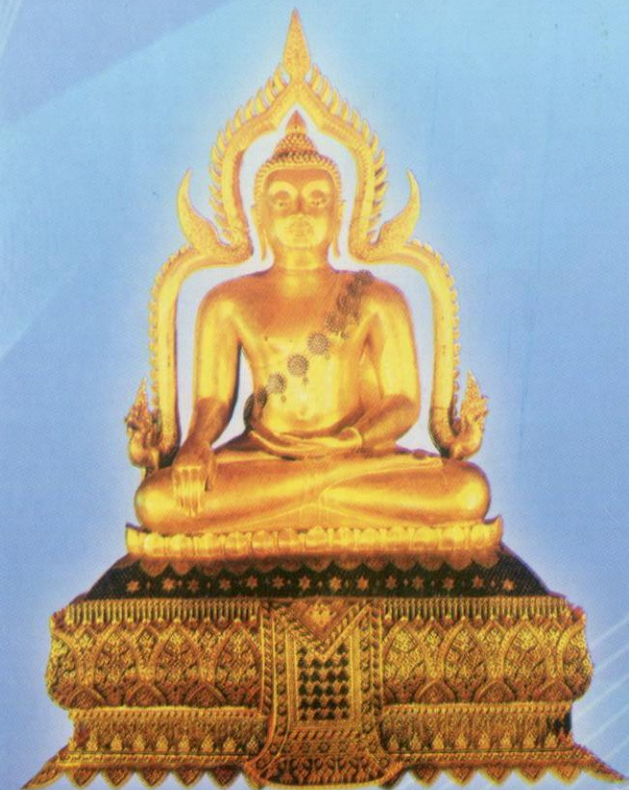

คำขวัญเมืองพิจิตร

ถิ่นประสูติพระเจ้าเสือ	แข่งเรือยาวประเพณี
พระเครื่องดีหลวงพ่อบุญ	เขลิตเขลิตบึงสีไฟ
ศูนย์รวมใจหลวงพ่อเพชร	รสเด็ดส้มท่าข่อย
ข้าวเจ้าอร่อยลือเลื่อง	ตำนานเมืองชาละวัน

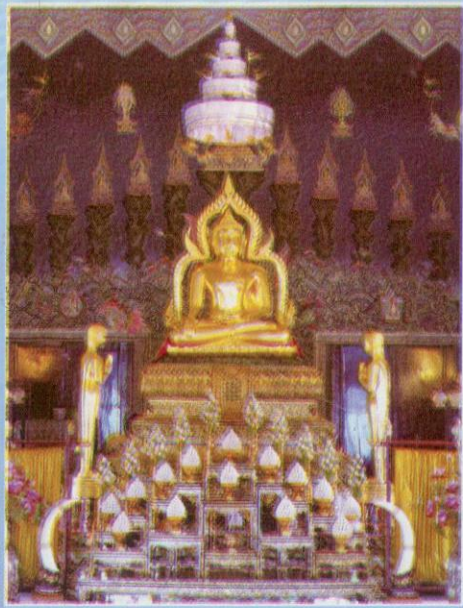

ประวัติหลวงพ่อเพชร

วัดท่าหลวง พระอารามหลวง ตำบลในเมือง
 อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ๖๖๐๐๐
 โทร. ๐-๕๖๖๑-๒๕๔๕

หลวงพ่อเพชร เป็นพระพุทธรูปทรงอานภาพศักดิ์สิทธิ์มีพระพุทธรูปลักษณะ เป็นพระพุทธรูปลักษณะงดงามมากหล่อด้วยโลหะสำริดปางมารวิชัย นั่งขัดสมาธิเพชรชายสังฆาฏี สันเหนือพระอุระ ขนาดหน้าตัก กว้าง ๑.๕๐ เมตร สูง ๑.๖๐ เมตร ประทับนั่งบนฐานรูปบัวคว่ำบัวหงายรองรับ พุทธลักษณะสมัยเชียงแสนรุ่นแรก สร้างในระหว่าง พ.ศ.๑๖๖๐-๑๘๔๐ (นับเวลาการสร้าง จนถึงปัจจุบันนี้ประมาณ ๘๘๑ กว่าปี)

ตามประวัติการสร้างหลวงพ่อเพชร ไม่มีหลักฐานที่บ่งชี้แน่นอนแต่มีตำนานที่เล่าสืบต่อมาแต่ครั้งบรรพกาลว่า แม่ทัพจากกรุงศรีอยุธยายกทัพไปปราบขบถที่จอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ได้มาหยุดพักทัพที่เมืองพิจิตร เจ้าเมืองพิจิตรได้ปรารภว่า ถ้าปราบขบถเรียบร้อยแล้วช่วยหาพระพุทธรูปงามๆ มาฝากสัก ๑ องค์ เมื่อเสร็จสิ้นจากการปราบขบถแล้ว ท่านแม่ทัพจึงได้อัญเชิญหลวงพ่อเพชรจากจอมทองมาด้วยโดยล่องแพมาตามลำน้ำแม่ปิง ได้อัญเชิญมาประดิษฐานฝากไว้ที่เมืองกำแพงเพชร แล้วแจ้งให้ เจ้าเมืองพิจิตรทราบ

เมื่อพระพิจิตร (เจ้าเมืองพิจิตร) ได้ทราบ จึงพร้อมด้วยชาวเมืองพิจิตรเป็นจำนวนมาก ได้พากันไปที่เมืองกำแพงเพชร กระทำการสักการบูชา แล้วอัญเชิญหลวงพ่อเพชรจากเมืองกำแพงเพชรแห่มาประดิษฐานไว้ ณ วัดนครชุม เมืองพิจิตร (เมืองเก่า) และถือเป็นพระพุทธรูปประจำเมืองพิจิตรซึ่งมีประชาชนชาวเมืองพิจิตร และจังหวัดใกล้เคียงได้มาราบนมัสการสักการบูชาตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา ด้วยพุทธานุภาพแห่งองค์หลวงพ่อเพชร ได้บันดาล

ความเป็นสุขและปกป้องคุ้มครองให้เมืองพิจิตรพ้นจากภัยอันตราย ทั้งปวงแม้กระทั่งภัยสงครามทุกยุคทุกสมัย

เมื่อราว พ.ศ.๒๔๕๒ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพระพุทธเจ้าหลวง (ร.๕) ทรงพระกรุณาโปรดให้สร้างวัดเบญจมบพิตร และมีพระราชประสงค์จะอัญเชิญพระพุทธรูปชินราชจากเมืองพิษณุโลกไปประดิษฐานเป็นพระประธานในพระอุโบสถวัดเบญจมบพิตร กรุงเทพมหานคร แล้วจึงมีพระกระแสรับสั่งให้สืบหาพระพุทธรูปลักษณะงดงามกรอด้วยกฤษดาภินิหารไปแทนพระพุทธรูปชินราชที่เมืองพิษณุโลก

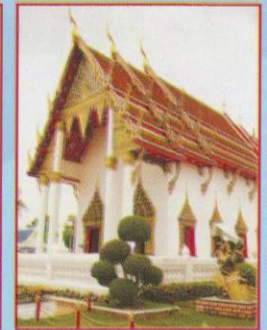
เจ้าพระยาศรีสุริยาคักดี สมุหเทศาภิบาลมณฑลพิษณุโลกทราบข่าวหลวงพ่อเพชรที่เมืองพิจิตรมีพุทธลักษณะดังกล่าวข้างต้นตรงตามพระราชประสงค์ และมีชาวเมืองพิษณุโลกก็มาสักการบูชาเป็นประจำ จึงควรแก่การอัญเชิญไปประดิษฐานแทนจึงแจ้งให้พระยาเทพาธิบดี (อิม) เจ้าเมืองพิจิตรได้ทราบ และให้จัดการอัญเชิญหลวงพ่อเพชรขึ้นไปพิษณุโลก

เมื่อชาวพิจิตรรู้ข่าวต่างก็เศร้าโศกเสียใจ เกิดความเสียสละในสิ่งที่ตนเคารพบูชา จึงช่วยกันนำเอาหลวงพ่อเพชรไปซ่อนตามป่าเคลือบย่ายที่ไปเรื่อย ๆ แต่ในที่สุดคณะกรรมกรเมืองก็ติดตามจนพบจึงได้อัญเชิญหลวงพ่อเพชรขึ้นเกวียนจากเมืองพิจิตรเก่ามาลงเรือชะลอมที่แม่น้ำน่านเมืองพิจิตรใหม่แล้วลากจูงด้วยเรือพาย (เรือยาว) ขึ้นไปถึงเมืองพิษณุโลกจอดเทียบท่าอยู่หน้าวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

เหตุการณ์ครั้งนั้น กล่าวกันว่า ได้ยังความเศร้าโศกเสียใจให้กับชาวเมืองพิจิตรเป็นอย่างยิ่งในระยะเวลาเดียวกันนั้นเอง ท่านเจ้าคุณสมุหเทศาภิบาล นำความขึ้นกราบบังคมทูลต่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวว่า การที่อัญเชิญพระพุทธรูปชินราช จากเมืองพิษณุโลกมากรุงเทพฯ นั้น ชาวเมืองพิษณุโลกมีความหวงแหนพระพุทธรูปชินราช และชาวเมืองพิจิตรก็มีความหวงแหนหลวงพ่อเพชรเช่นกัน พากันโศกเศร้าเสียใจกันไปทั่วทั้งเมือง แล้วจึงโปรดเกล้าให้หล่อพระพุทธรูปชินราชจำลองขึ้นประดิษฐานเป็นพระประธานในพระอุโบสถวัดเบญจมบพิตรแทน

จึงสั่งให้อัญเชิญหลวงพ่อเพชรกลับเมืองพิจิตร แต่หลวงพ่อเพชรมิได้กลับไปเมืองพิจิตร (เมืองเก่า) คือพักอยู่แค่เมืองพิจิตร (เมืองใหม่) ปัจจุบันนี้เท่านั้น

เมื่อชาวเมืองพิจิตรได้ทราบ ต่างก็ดีใจพากันมานมัสการสักการบูชา และมีมหรสพสมโภชกันเป็นการใหญ่ เมื่อเสร็จการสมโภชแล้วชาวเมืองพิจิตร (เมืองเก่า) ก็เตรียมมารับหลวงพ่อเพชรกลับคืนไปวัดนครชุมตามเดิม ตอนนั้นมีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นคือ ชาวเมืองพิจิตร (เมืองใหม่) ก็จะมาเอาหลวงพ่อเพชรไว้ที่วัดท่าหลวงเพราะเห็นว่าเมืองพิจิตรได้ย้ายมาอยู่ที่แห่งใหม่นี้แล้ว จึงไม่ยอมให้ชาวเมืองพิจิตร (เมืองเก่า) นำหลวงพ่อเพชรกลับไปจึงเกิดเรื่องราวใหญ่โต ถึงขั้นเตรียมอาวุธจะเข้าประหัตประหารกัน แต่เคราะห์ดีที่พระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระธรรมทัสสมิ์นึ่งค์ (เอี่ยม) ซึ่งเป็นเจ้าอาวาสวัดท่าหลวงและเจ้าคณะจังหวัดพิจิตรอยู่ในขณะนั้น ได้เข้าทำการห้ามปรามระงับเหตุร้ายนั้นลงได้โดยได้จัดการหล่อหลวงพ่อเพชรจำลองไปประดิษฐานที่วัดนครชุมเมืองพิจิตรเก่าแทน เหตุการณ์ก็กลับคืนสู่ความสงบเป็นปกติสุขสืบมาและนับแต่นั้นมาหลวงพ่อเพชรก็สถิตประดิษฐานเป็นพระประธานอยู่ในพระอุโบสถ วัดท่าหลวง พระอารามหลวง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร จนถึงปัจจุบันนี้

